

Tilsynsrapport

Afdelingens navn og adresse	Nørrestenbro Knudrigsgade 7 8000 Aarhus C
Dagtilbuddets navn	Midtbyens dagtilbud
Tilsynsførende	Aarhus Kommune
Deltagere på mødet	Dagtilbudsleder, Midtbyens dagtilbud Pædagogisk leder, Nørrestenbro Medarbejderrepræsentant, Nørrestenbro Forældrerepræsentant
Dato for tilsynsmødet	14.09.2023

Det uvildige tilsyns samlede vurdering af kvaliteten	3
Baggrund for vurderingen i tilsynsrapporten.....	4
Vurderingen af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer	6
Børnefællesskaber, børneperspektiv og børn i sårbare og udsatte positioner.....	7
Det sproglige læringsmiljø.....	9
Forældresamarbejde.....	11
Ramme for det uvildige tilsyn	13

Det uvildige tilsyns samlede vurdering af kvaliteten

Det uvildige tilsyns samlede vurdering af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer i Nørrestenbro er, at læringsmiljøet i overvejende grad passer til børnenes behov og forudsætninger. Pædagogikken og læringsmiljøet er tilrettelagt med børneperspektivet som centralt. Børnene bliver mødt af nærværende og omsorgsfulde voksne som møder børnene i et positivt samspil der er udvidende og berigende. Ledelse og det pædagogiske personale er reflektive og kan gøre rede for, hvordan der arbejdes med læringsmiljøerne. Der er fælles refleksioner, som afspejles tydeligt i den pædagogiske praksis. Det vurderes, at den pædagogiske praksis skal fastholdes og det anbefales, at der er en nysgerrighed på, hvordan den høje kvalitet fortsat udvikles.

Børnefællesskaber, børneperspektiv og børn i sårbare og udsatte positioner

Det vurderes at justere pædagogisk praksis ift.

- Tydelig definerede legeområder og interessecentre, hvor legetøj og forskelligartet materialer er sorteret/ordnet/overskueligt så det nemmere kan kodes af særligt mindre børn og derved skabe flere muligheder for børneinitierede lege og aktiviteter, der kan understøtte børnenes indbyrdes fællesskaber og relationer med hinanden.
- Der er høj kvalitet i interaktionerne og børneperspektivet står tydeligt frem i pædagogikken. Det anbefales at have en opmærksomhed på, hvordan en organisering af eks. personale kan understøtte at *alle* børn bliver mødt i deres behov.

Det sproglige læringsmiljø

Det vurderes at fastholde pædagogisk praksis ift.

- Personalet er generelt understøttende ift. børnenes sprog. Der er hyppige behagelige samtaler med børnene, der beriger og udvider deres ordforråd samt sprogforståelse.
- Personalet udviser følsom individualiseret opmærksomhed og respons på børnenes verbale såvel som subtile kommunikation.
- Der anvendes bøger både af børn og voksne sammen, men også af børnene alene. Bøger er tilgængelige i både vuggestuen og børnehaven. Bogtiden er attraktiv, berigende for børnenes sprog og personalet viser stor interesse og glæde.

Forældresamarbejde

Det vurderes at justere praksis ift.

- Godt forældresamarbejde der er kendetegnet ved tillid og en positiv og nysgerrighed på hinandens tilgange
- Veletableret forældreråd, hvor alle kan være med og hvor der er en stor villighed til at være engageret i Nørrestenbros udvikling til gavn for børnene.
- At drøfte hvilket udbytte kulturelle aktiviteter med forældre- og personaleledelse har af formål ift. at samarbejde om kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer for børnene. Herunder også, om aktiviteterne er inkluderende for *alle* forældre og personaler.

Baggrund for vurderingen i tilsynsrapporten

I denne tilsynsrapport kan man læse opsamlingen på et uvildigt tilsyn i dagtilbudsafdelingen. Opsamlingen indeholder en vurdering af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer i afdelingen. Vurderingen er baseret på en uanmeldt observation, andre forhold med betydning for kvaliteten f.eks. den pædagogiske læreplan og data fra sprogvurderinger samt dialogen om kvaliteten på et anmeldt tilsynsmøde.

Det uvildige tilsyn har i perioden 2023-2024 følgende særlige fokusområder:

- Børnefællesskaber, børneperspektivet og børn i sårbare og udsatte positioner
- Sproglige læringsmiljøer
- Forældresamarbejde

Baggrunden for de overordnede fokusområder i tilsynet er centrale elementer i den pædagogiske læreplan i dagtilbudsloven samt centrale indsatser i Børn og Unge.

Drøftelsen af de overordnede fokusområder for tilsynet vil i den enkelte afdeling tage afsæt i, hvad deltagerne på tilsynsmødet finder relevant under dialogen med afsæt i observationen, øvrige data samt refleksioner.

Dokumentation og vurdering af kvaliteten

I alle dagtilbudsafdelinger anvendes 3 kategorier til at beskrive vurderingen af den samlede kvalitet i afdelingen eller kvaliteten i arbejdet med enkelte af fokusområderne i tilsynet.

Kategorierne er følgende: fasthold pædagogisk praksis, juster pædagogisk praksis og ændr pædagogisk praksis. Hvis der på baggrund af tilsynet opstår en bekymring for kvaliteten i læringsmiljøet i afdelingen, kan der iværksættes et skærpet tilsyn.

Kategorier til beskrivelse af vurderingen af kvaliteten under det uvildige tilsyn

Fasthold pædagogisk praksis:

Fasthold pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at der er mange tegn på god kvalitet i afdelingen inden for et af fokusområderne eller samlet set. Afdelingen arbejder målrettet med at skabe læringsmiljøer, som fremmer alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Arbejdet med børnenes mulighed for deltagelse i fællesskaber er synlige i hverdagen og en del af den pædagogiske organisering og planlægning. Afdelingen kan gøre rede for, hvordan der arbejdes med læringsmiljøerne, og det pædagogiske personale har fælles refleksioner, som afspejles tydeligt i den pædagogiske praksis.

Når tilsynet peger på, at afdelingen skal fastholde pædagogisk praksis, anbefales det, at der er en nysgerrighed på, hvordan den høje kvalitet kan fastholdes og fortsat udvikles.

Juster pædagogisk praksis:

Juster pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at afdelingen arbejder godt med at skabe læringsmiljøer, som fremmer alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Afdelingen kan i dialogen om den pædagogisk praksis redegøre og reflektere over, hvordan de arbejder med læringsmiljøerne, børnenes deltagelse i fællesskaber og det pædagogiske personale har fælles refleksioner, men hensigter og refleksioner mangler nogle steder at blive omsat til pædagogisk praksis for alle børn.

Når tilsynet peger på, at afdelingen skal justere den pædagogiske praksis, anbefales det, at afdelingen arbejder med at justere praksis inden for nogle af fokusområderne for tilsynet.

Ændr pædagogisk praksis:

Ændr pædagogisk praksis betyder, at tilsynet vurderer, at den pædagogiske praksis ikke lever op til en forventelig praksis jf. den pædagogiske læreplan. Afdelingen skal arbejde mere gennemgribende med ændringer af den pædagogiske praksis inden for et af fokusområderne eller samlet set i afdelingen for at udvikle kvaliteten, med henblik på at fremme alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse og muligheder for deltagelse i fællesskaber.

Ved vurderingen 'ændr pædagogisk praksis' vil der være konkrete anbefalinger til, hvad der skal arbejdes med for at styrke og udvikle kvaliteten i afdelingen.

Vurderingen af kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer

Børnefællesskaber, børneperspektiv og børn i sårbare og udsatte positioner

1. Konklusioner fra observationen

Børnene mødes med neutrale og positive interaktioner, af voksne der er engageret, imødekommende og opmærksomme på børnenes perspektiv og behov. Personalet udviser flere gange nysgerrighed for barnets perspektiv, ved at spørge ind og være optaget af at finde løsninger der er tilfredsstillende for børnene.

Dagen er organiseret med en balance mellem voksenstyrede aktivitet, tid til fri leg og i høj grad aktiviteter/lege initieret af børn og voksne sammen. Børnene kan under største delen af observationen selv bestemme hvad de vil leg, hvor de vil lege og med hvem de vil lege. Flere rum er fuld tilgængelige for børnene. Under observationen skaber de voksne løbende rammer for aktiviteter og lege som børnene frit kan vælge til eller fra.

Læringsmaterialer (herunder legetøj, tegning, perler mv.) i børnehaven er sat frem på gulvet og borde, og er dermed tilgængelig for børnene. I ét rum er der masser af udstyr til grovmotorisk leg tilgængelig, samt et hjørne til rolleleg med mange og varierede rekvisitter tilgængelig.

Uderummet bliver ”større” for børnene og de fordeler sig flere steder. Det observeres nu, at det i højere grad er børnene der henvender sig til de voksne der hvor de er end omvendt. Dette bevirker, at få børn er selv i kortere perioder og personalet kommer lidt på bagkant af mindre konflikter.

I forhold til sikkerheden på legepladsen vurderes denne at være af utilstrækkelig kvalitet. På legepladsen gives vuggestuebørnene små paradisæbler og flere børn observeres at gå og cykle rundt med dem i munden, hvilket vurderes at udgøre en sikkerhedsrisiko ift. kvælning.

2. Hovedpointer fra dialog/refleksion

Data fra observationerne i hhv. vuggestue og børnehave viser, at der er en god balance mellem, det voksenstyrede og det børneinitieret. Børneperspektivet står tydeligt frem i læringsmiljøet og personalet justerer sig løbende efter børnenes behov. Børnene vælger i overvejende grad selv hvad de vil lege, med hvem og hvor. Personalet understøtter ved at være deltagende og nysgerrige på børnenes leg. På tilsynsmødet reflekteres der over, hvordan denne organisering og tilgang også forcerer en særlig opmærksomhed på at sikre, at alle børn bliver set og være opmærksom på, at alle børn har mulighed for at indgå og deltage i børnefællesskaber og har en at lege med, også de børn der kan ve svært ved den ”frie” leg.

Det drøftes ligeledes, hvordan de individualiserede interaktioner mellem personale og børn, og interaktionerne mellem børnene også kan understøttes med høj kvalitet i udemiljøet.

Legepladsen fremstår jævnfør observationsdata rodet med slidt legetøj og indretningen observeres at udfordre nogle børn, fx cycles der samme sted som der leges med stille lege. Det drøftes, hvordan oprydning og mere tydelig indretning kan understøtte børnene i deres lege og fællesskaber. Derudover reflekterer personale og ledelse over, hvordan personalet i Nørrestenbro kan tage et større ejerskab til legepladsen og sætte fokus på at gøre den til et attraktiv og indbydende læringsmiljø for børnene.

Legepladsen i Nørrestenbro benyttes både af vuggestuebørn og børnehalebørn. Midt på legepladsen er et stort træ med Paradisæbler, tilsynet peger på, at disse vurderes farlige for vuggestuebørn da de kan sætte sig fast i halsen. Jævnfør observationsdata ses der ikke, at der er en tydelig sikkerhedspraksis omkring børnene når de har æblerne i munden. Personale og ledelse peger på, hvordan de bringer stor

glæde for børnene i forbindelse med at smage og spise. Det drøftes hvordan sikkerheden og praksis omkring træet og æblerne kan forbedres.

I forhold til børn i sårbare og udsatte positioner beretter ledelsen om, hvordan der i Nørrestenbro arbejdes med skriftlighed, progression og opfølgning. Det er ligeledes praksis at, viden skal delagtiggøres så der arbejdes lærende sammen på tværs af huset. Den pædagogiske leder er tæt inde over børn i sårbare og udsatte positioner og deltager altid i trivselsmøder. Også dagtilbudslederen er tæt inde over for at få kendskab og viden om, hvad der arbejdes med.

Nørrestenbro har en skovgruppe (for de største børn i børnehaven) der hver dag tager i skoven. Pædagogisk leder orienterer om, at skovgruppen flere gange har modtaget og inkluderet børn sent i deres børnehavetid, som har profiteret vældig godt af det rum og de muligheder, som skoven kan give. Fx børn i sårbare og udsatte positioner som kan have en voldsom adfærd i nogle lidt trange fysiske rammer har profiteret af at være med i skoven indtil fx (special)skolestart. Det er ledelsens erfaring, at det i flere situationer er lykkedes rigtig godt at arbejde pædagogisk med børn, som har været udfordret i de almindelige institutionsrammer.

På tilsynsmødet reflekteres der over, at skoven ikke nødvendigvis er svaret på alt for alle børn. Dagtilbudslederen har selv haft en nysgerrighed på, om man på distriktsskolen kan se, hvilke børn der kommer fra skoven. I skolen ses der ikke nogen forskel blandt børnene ift. hvilke der har været i skovbørnehave og hvilke der ikke har. Dagtilbudslederen orienterer om en opmærksomhed på, at skoven tales meget op af mange forældre. Derfor er det vigtigt for ledelsen at nuancere billedet af skoven.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag

Det vurderes at justere praksis med henblik på at

- Drøfte hvordan kvaliteten af organiseringen af læringsmiljøerne, med børneperspektivet i centrum, fortsat kan udvikles så *alle* børn bliver set og bliver en del af fællesskaberne.
- Skabe et læringsmiljø på legepladsen hvor de fysiske rammer dels er sikre for alle børn, store og små, men også understøtter forskelligartede legemuligheder mere tydeligt.

Det sproglige læringsmiljø

1. Konklusioner fra observationen

Der observeres at være et godt sprogligt læringsmiljø med elementer af fremragende kvalitet. Personalet stiller bl.a. under leg mange spørgsmål til børnene som giver flere samtaler med turtagninger. Samtalerne er overvejende individualiseret og understøttes og initieres i høj grad af legen.

Det sproglige læringsmiljø er præget af hyppige og behagelige samtaler med børnene, både under uformel leg men også i forbindelse med rutiner såsom måltider, bleskift og putning. Der reageres på grædende eller urolige børn med tilfredsstillende resultat, og der gives øjenkontakt og mange smil til børn, som søger dette. Der observeres også samtaler der er mere legende og med rim.

Der observeres en svag tendens til at de mere initiativrige, verbale og ældre børn får flere sproglige interaktioner end de mindste børn. Særligt ude på legepladsen observeres der et fald i kvaliteten af de sproglige interaktioner for de mindste børn. Det anbefales at der rettes en opmærksomhed på, hvordan de mindste børn kan få adgang til de samme gode sproglige interaktioner i udemiljøet fx ved at tage passende materialer, bøger eller andet med ud der kan understøtte læringsmiljøet omkring de mindste ude.

2. Hovedpointer fra dialog/refleksion

På tilsynsmødet reflekteres der over, hvordan personalet organiserer sig i forhold til børn der er mindre initiativrige og verbale. Hvilke personaler er tæt på hvilke børn, og hvordan er personalet organiseret i uderummet.

Jævnfør observationsdata er bøger meget attraktivt særligt for børnene i børnehavegruppen. Der reflekteres over dette og hvordan dette fastholdes. Der reflekteres ligeledes over hvordan erfaringer fra dette kan inddrages i andre sammenhænge.

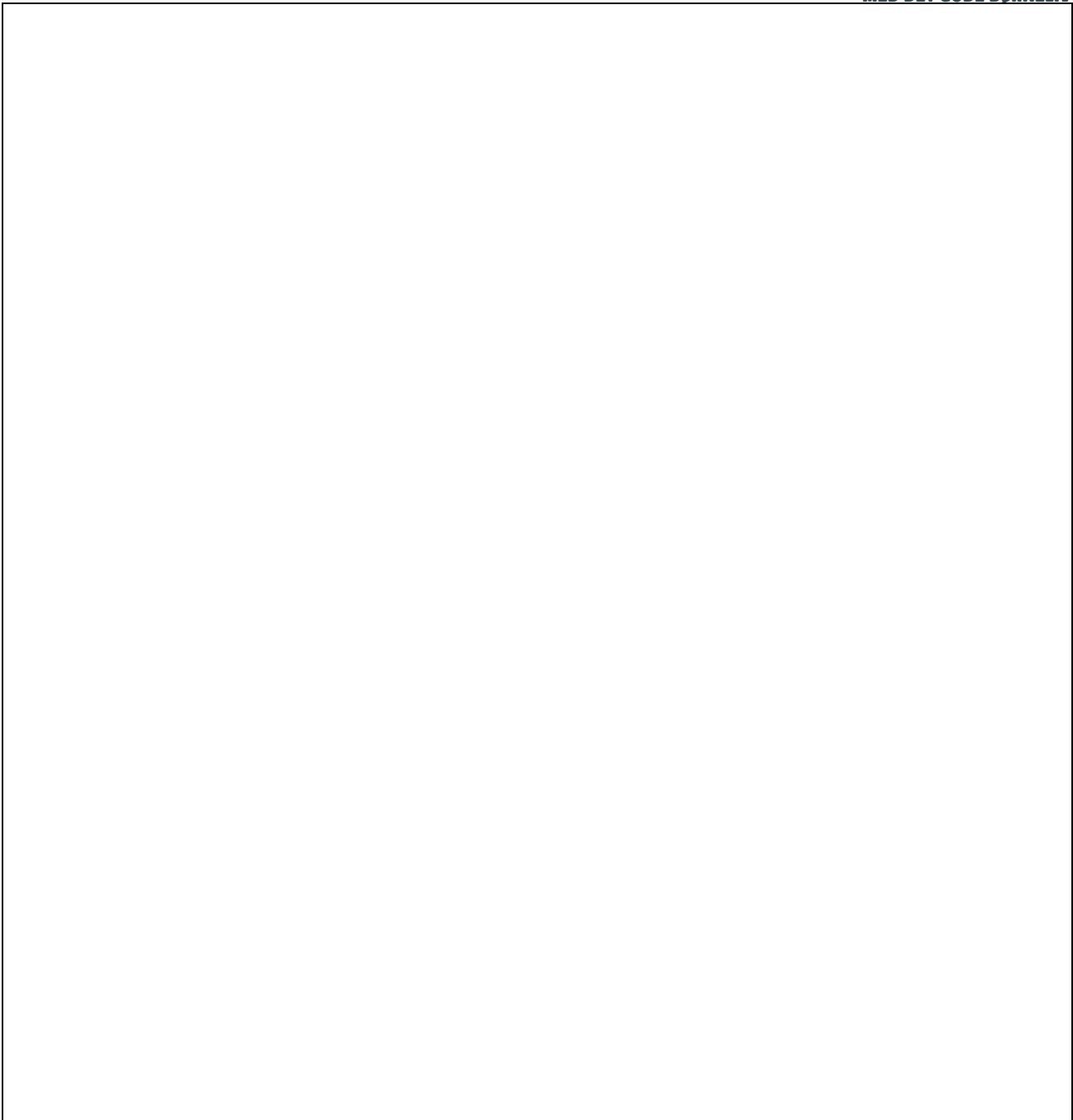
Den pædagogiske leder orienterer om, hvordan de arbejder systematisk med understøttende sprogstrategier og inddrager ressourcepersoner på personalemøder med henblik på vidensdeling og deling af praksiseksempler.

Det drøftes, hvordan det matematiske i sprogmiljøet kan boostes.

3. Vurdering og anbefalinger på tiltag

Det vurderes at fastholde praksis med henblik på

- At stadig udvikle de sproglige læringsmiljøer, hvor det anbefales at der rettes en opmærksomhed på, hvordan de mindste børn kan få adgang til de samme gode sproglige interaktioner i udemiljøet fx ved at tage passende materialer, bøger eller andet med ud der kan understøtte læringsmiljøet omkring de mindste ude.

Forældresamarbejde

- **På hvilke måder arbejdes der med forældresamarbejdet i afdelingen?**

I afdelingen er der et forældreråd. En repræsentant fra forældrerådet er med i dagtilbuddets bestyrelse. I forældrerådet er alle velkomne, og der er ingen begrænsning på antal af, hvor mange der kan sidde i rådet. I rådet drøftes forskellige temaer og det er anvendes også til formidling af fx personalesituation. Forældrerådet er bl.a. med til at arrangere sensommerfest og bedsteforældredage. Derudover afholdes der i Nørrestenbro en kulturel aktivitet uden børn men med forældre- og personalebeteiligung, hvor den pædagogiske leder og dagtilbudslederen ikke deltager.

I afdelingen arbejdes der ikke med ugeplaner men med ugebrev til forældrene, der giver en tydelig struktur så forældrene kan følge med.

- **Hovedpointer fra dialog/refleksion**

Forældrerepræsentanten kan genkende observationsdata og supplerer med beskrivelse af et forældresamarbejde som er karakteriseret ved stor åbenhed mellem forældre, personale og ledelse. Forældrene oplever der er tilgængelighed til personalet og en generel god dialog.

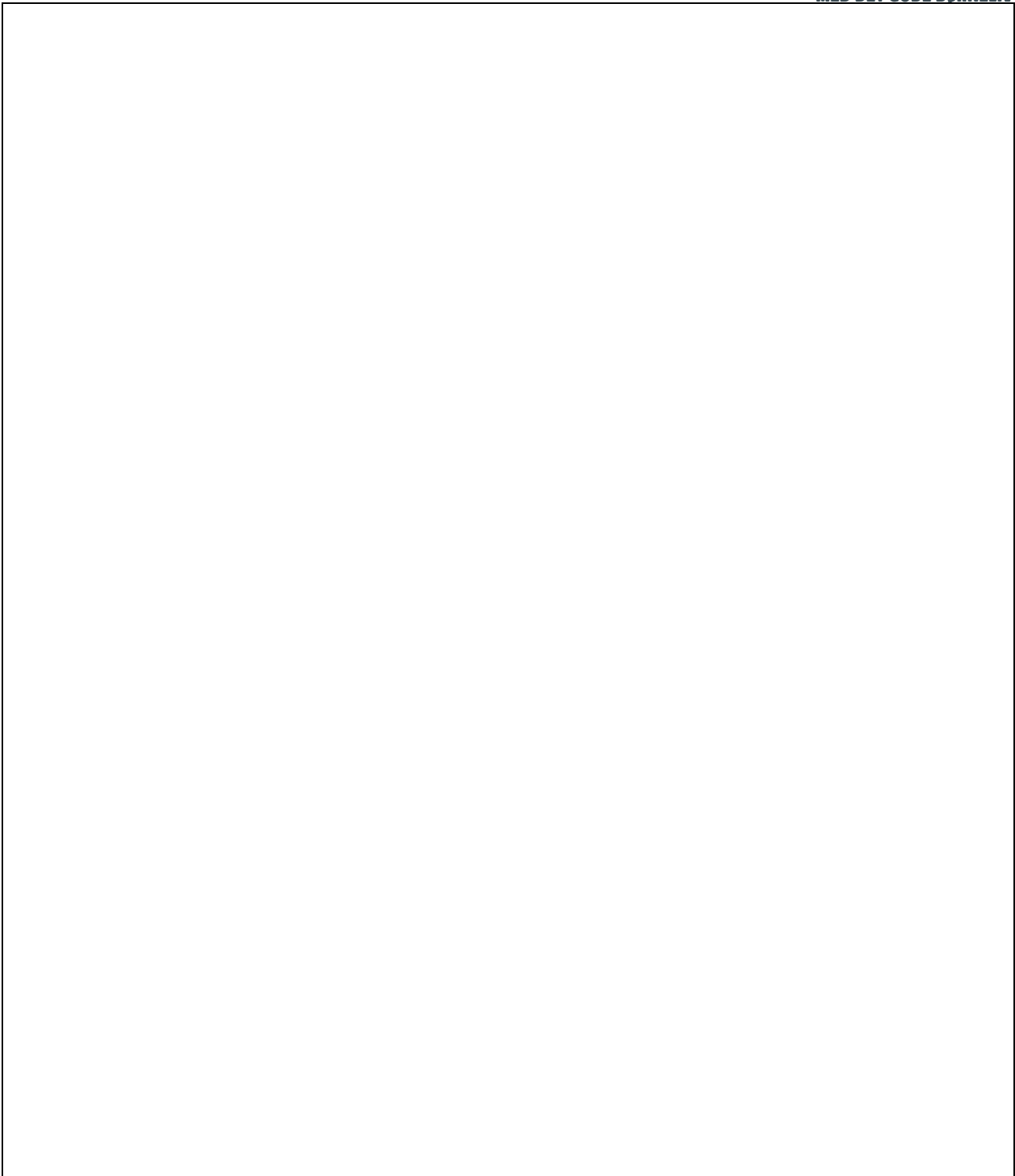
På tilsynsmødet drøftes kulturelle aktiviteter, herunder formål ift. at komme børnene til gode. Dette er der forskellige perspektiver på, fra hhv. ledelse og forældre.

Skovgruppen fylder meget blandt forældrene og den italesættes positiv og som betydningsfuld. Dagtilbudsleder gør opmærksom på, at der bør reflekteres over, hvordan denne italesættes. Der reflekteres over, at skoven til tider kan komme til at fremstå i forældregruppen som et unuanceret kvalitetsparameter.

- **Vurdering og anbefalinger på tiltag**

Det vurderes at praksis omkring forældresamarbejdet justeres og fortsat udvikles med henblik på

- Godt forældresamarbejde der er kendetegnet ved tillid og en positiv og nysgerrighed på hinandens tilgange
- Veletableret forældreråd, hvor alle kan være med og hvor der er en stor villighed til at være engageret i Nørrestenbros udvikling til gavn for børnene.
- at have forældresamarbejde som et kontinuerligt fokus så en løbende kvalitetsudvikling sikres til gavn for alle børn i Nørrestenbro
- At drøfte hvilket udbytte kulturelle aktiviteter med forældre- og personalebeteiligung har af formål ift. at samarbejde om dels kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer for børnene men også det generelle forældresamarbejde. Herunder også, om aktiviteterne er inkluderende for *alle* forældre og personaler.

Ramme for det uvildige tilsyn

Det uvildige tilsyn indeholder overordnet set følgende aktiviteter, som ligger til grund for den samlede vurdering af kvaliteten i afdelingen:

Uanmeldte observationer

I dagtilbudsafdelingen er der lavet uanmeldte observationer af tre timers varighed med afsæt i børnemiljøvurderingsskalaerne; ITERS-3 og ECERS-3 i henholdsvis en vuggestue- som børnehavegruppe.

De uanmeldte observationer i dagtilbudsafdelinger er enten lavet af en dagtilbudskonsulent fra forvaltningen eller en anden leder fra dagtilbuddets ledelsesteam. Dagtilbudskonsulenterne laver observationer med hele ITERS-3 og ECERS-3 redskabet. Dagtilbudsledelsen observerer med afsæt i udvalgte elementer fra ITERS-3 og ECERS-3 redskabet.

I dagplejen er der lavet to timers observationer med afsæt i det danske KVALid-tilsyn til dagplejen, i såvel dagplejehjem som i legestuegrupper.

Observationerne i dagplejen foretages af certificerede tilsynsførende dagtilbudskonsulenter fra forvaltningen.

Forberedelse før det anmeldte tilsynsmøde

Den pædagogiske leder og dagtilbudslederen på det anmeldte tilsynsmøde modtager observationsrapporten/-erne en uge før det anmeldte tilsynsmøde. De har derved mulighed for at læse rapporten/-erne og reflektere samt perspektivere det observerede til den samlede praksis i afdelingen. Det er også muligt for deltagerne at medbringe egne data til mødet.

Det anmeldte tilsynsmøde

Formålet med det anmeldte tilsynsmøde er at vurdere kvaliteten af de pædagogiske læringsmiljøer med henblik på, at medarbejdere og ledere fra dagtilbuddet sammen med forældrerepræsentant og den tilsynsførende dagtilbudskonsulent er lærende sammen om udviklingen af kvaliteten i afdelingen efterfølgende.

Det anmeldte tilsynsmøde har en varighed af tre timer. På mødet er der løbende en dialog med alle mødets deltagere om arbejdet med kvalitet i afdelingen. Afsættet for dialogen er observationen, øvrige data, deltagerens egne refleksioner og perspektiver.

Øvrige data

Under dialogen på tilsynsmødet inddrages øvrige data, der kan belyse kvaliteten i dagtilbudsafdelingen. Disse data er dagtilbuddets pædagogiske læreplan samt evaluering heraf, opsamling på hidtidige tilsyn samt data fra Grafisk LIS. Data kan også være, data, som dagtilbuddets ledelse, medarbejdere eller forældrerepræsentant medbringer, ligesom mødedeltagerens refleksioner vil indgå i datagrundlaget, der er afsæt for vurderingen af kvaliteten.

Tilsynsrapporten

Den samlede vurdering af tilsynet beskrives i tilsynsrapporten, som skal offentliggøres på afdelingens og derved dagtilbuddets hjemmeside.

Skærpet tilsyn

Bekymring

Når der er forhold, som giver anledning til bekymring for kvaliteten i læringsmiljøet i en afdeling, iværksættes et skærpet tilsyn. Ved en bekymring udarbejder den pædagogiske leder samt dagtilbudslederen en redegørelse om sagens forhold. Ved skærpet tilsyn er det muligt at holde et ekstra tilsynsmøde med samme deltagerkreds som ved det almindelige tilsynsmøder. Forældrerådet får også mulighed for at udarbejde en redegørelse i forbindelse med et skærpet tilsyn, såfremt sagens karakter tillader det.

Alvorlig bekymring

Når der er forhold, som giver anledning til alvorlig bekymring for kvaliteten i læringsmiljøer i dagtilbud iværksættes et skærpet tilsyn.

Ved alvorlig bekymring afholdes altid et ekstra tilsynsmøde. Ved behov gennemføres en ekstra observation af læringsmiljøet. Ved alvorlige bekymringer udarbejdes en handleplan med konkrete aftaler om tiltag, opfølgning og evaluering af tiltagene, der giver anledning til den alvorlige bekymring. Handleplanen skal godkendes af Børn- og Ungechefen, og dagtilbuddets bestyrelse har mulighed for at kommentere handleplanen.